

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5To/82/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2318010181
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Žovinec
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2318010181.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Žovince a sudcov Mgr. Kristíny Ferencziovej a JUDr. Rastislava Kresla, v trestnej veci proti obžalovanému V. J., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b, j) Trestného zákona, o odvolaní obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Galanta zo dňa 25.4.2018, č. k. 9T/12/2018-480, na verejnom zasadnutí konanom dňa 6.9.2018, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie obžalovaného V. J., nar. XX.X.XXXX, z a m i e t a.

odôvodnenie:

Okresný súd Galanta rozsudkom zo dňa 25.4.2018, č. k. 9T/12/2018-480 rozhodol tak, že obžalovaného V. J. uznal za vinného, že

od roku 2009 až do 04.01.2017 v meste O. na ulici T. č. X a na ulici L. č. X v O. - O., spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej matke E. J., otcovi V. J. a sestre I. M. J. tým spôsobom, že od roku 2009 na poškodené osoby niekoľko krát týždenne kričal, nadával im a vyhrážal sa im tým spôsobom, že všetkých pozabíja, že skapú a to vždy vtedy, keď mu nechceli dať peniaze na zakúpenie dávky drogy, pričom po nadávkach a fyzických atakoch rozbíjal a demoloval zariadenie bytu, poškodenú E. J. obvinený pri hádkach silno chytil v minulosti za ruky, triasol ňou a hlasno na ňu kričal aby mu dala okamžite peniaze na drogy, lebo ak mu peniaze nedá, zabije ju, sestre I. M. J. nadával, že ju „kurva a piča“, že ju zabije a poškodenému V. J. st. oplzlo nadával a v roku 2014 ho udril päšťou do tváre po predchádzajúcej hádke, v decembri 2016 V. J. staršieho sotil o dvere bytu po tom, ako mu poškodený V. J. odmietol dať sumu vo výške 50,- Eur na zakúpenie dávky drogy, obvinený pri jednom z útokov na L. č. X v O. - O. v byte č. XX, na III. poschodí, po predchádzajúcej hádke, sa rozbehol za I. M. J., táto sa pred ním v obave o jej život a zdravie, zatvorila v izbe, a obvinený nadávajúc poškodenej I. M. J., silno začal búchať do vstupných dverí do izby, tieto dvere kopancami a údermi päšťou poškodil, obvinený v tomto správaní pokračoval napriek tomu, že po jednom z takýchto násilných incidentov, bol dňa 01.12.2016 vykázaný zo spoločného obydľia, z bytu č. XX na ul. L. č. X v O. - O. na dobu desiatich dní, teda, blízkej osobe spôsobil fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, citovým vydieraním a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas a na viacerých osobách, čím spáchal zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b, j) Tr. zákona.

Za to bol odsúdený podľa § 208 ods. 3/ Tr. zákona s použitím § 36 písm. I), § 38 ods. 3/ Tr. zákon trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov. Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zákona bol pre výkon uloženého trestu zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia. Podľa § 73 ods. 2 písm. d), § 74 ods. 1/ Tr. zákona mu bolo uložené ochranné protitoxikomnické liečenie ústavnou formou.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obžalovaný a to proti výroku o treste. Prokurátor sa práva podať odvolanie vzdal. Podané odvolanie písomne odôvodnil obhajca obžalovaného, ktorý uviedol, že

v zmysle ustanovenia § 34 ods. 1 Trestného zákona má trest niekoľko funkcií, pričom jednou z nich je aj individuálna prevencia. Individuálna prevencia v sebe do určitej miery zahŕňa aj ochrannú funkciu trestu, nakoľko prevýchovou páchatel'a dochádza k vedeniu riadneho života z jeho strany- čím de facto dochádza k zabráneniu ďalšieho páchania trestnej činnosti z jeho strany. Z tohto pohľadu je potom individuálna prevencia mimoriadne dôležitou funkciou trestu. Jej dôležitosť Trestný zákon zdôrazňuje aj v ustanovení § 34 ods. 4, kde kladie dôraz pri určovaní druhu a výmery trestu aj na možnosť nápravy páchatel'a v spojitosti s individuálnou prevenciou. Vo vzťahu k obv. J. potrebné poukázať na skutočnosť, že obvinený si už počas priebehu trestného konania uvedomil nesprávnosť svojho predošlého správania, prejavil svoju ľútosť nad spáchanou trestnou činnosťou a začal pracovať na odstránení jej škodlivých následkov. Ako vyplýva z do spisu založených prehlásení členov rodiny obvineného z 15.12.2017, títo spolu s obvineným pracujú na zlepšení vzájomných vzťahov a na náprave obv. J.. Z toho potom vyplýva, že u obv. J. dochádza postupne k jeho prevýchove za pomoci jeho rodiny, avšak táto prevýchova je v súčasnosti limitovaná jeho výkonom väzby. Z toho potom vyplýva, že výkon nepodmienečného trestu odňatia slobody bude obmedzovať možnosť nápravy vzájomných vzťahov medzi obv. J. a poškodenými, ako aj celkovú nápravu obv. J., nakoľko bude naďalej značne obmedzený ich vzájomný kontakt. Naopak podmieneným odkladom trestu odňatia slobody bude umožnené plne rozvíjať pozitívne snahy o nápravu následkov trestnej činnosti, pričom hrozba výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody bude u obvineného pôsobiť motivačne v tom smere, že v prípade ďalšieho nežiaduceho správania bude nariadený nepodmienečný výkon trestu odňatia slobody. Ako vyplýva zo znaleckého posudku MUDr. Straku, pobyt obv. J. na slobode nie je pre spoločnosť nebezpečný, pričom sám obvinený prezentoval svoj úmysel sa liečiť zo svojej závislosti ústavnou formou, z čoho vyplýva, že si uvedomuje svoje predošlé chyby a má úmysel ich naprávať a nie v nich pokračovať. Teda ani z hľadiska ochrannej funkcie trestu nie je nevyhnutné uložiť obvinenému nepodmienečný trest odňatia slobody, Mám za to, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody v prípade obv. J. je neprimeraným a izolovaným prostriedkom generálnej prevencie a morálneho odsúdenia bez prihliadania na napĺňanie ostatných funkcií trestu, ktoré týmto spôsobom môžu byť zmarené. Rovnako je potrebné poukázať na ustanovenie § 34 ods. 3 Trestného zákona, v zmysle ktorého má trest postihovať len páchatel'a trestného činu, pričom má mať čo najmenší vplyv na jeho rodinu, či jemu blízke osoby. V prípade nepodmienečného trestu odňatia slobody bude týmto zásadne negatívne zasiahnutá rodina obvineného, nakoľko títo sa snažia spolupracovať s obvineným na jeho opätovnom zaradení do riadneho života a chcú s ním rozvíjať pozitívne vzťahy, čomu bude zabránené. Podotýkam, že poškodenými sú rodičia a sestra obvineného, teda najbližšia rodina, ktorá má záujem pracovať na obnove ich rodinných vzťahov. Súd zistil prítomnosť poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. i) Trestného zákona, pričom nezistil. Pri zisťovaní poľahčujúcich okolností súd pochybil, nakoľko prítomná je aj poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. j) Trestného zákona, keďže obv. J. viedol pred spáchaním trestného činu riadny život. Súd takisto pochybil v rámci výroku, ktorým uložil obvinenému trest odňatia slobody v trvaní I v trvaní 7 rokov, nakoľko tento ukladal podľa § 208 ods. 3/ Tr. zákona. Ustanovenie § 208 ods. 3 Trestného zákona v sebe neobsahuje samostatnú skutkovú podstatu trestného činu, avšak odkazuje na ustanovenie § 208 ods. 1 Trestného zákona, ktoré obsahuje konkrétne, zákonom postihované správanie osoby. Vzhľadom na túto skutočnosť je výrok o uložení trestu odňatia slobody nesprávny, nakoľko neobsahuje označenie právnej normy, obsahujúcej vymedzenie zákonom postihovaného správania osoby.

Na základe vyššie uvedeného má za to, že súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 7 rokov je neprimerane prísny, nakoľko takýto trest predstavuje izolovaný prostriedok generálnej prevencie a morálneho odsúdenia bez prihliadania na ostatné funkcie trestu, ktoré sú týmto spôsobom oslabené, a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania s podmieneným odkladom. Prevýchova obvineného bude realizovaná lepšie pri uložení podmieneného trestu odňatia slobody, pričom vyhlásenia znalca, obvineného aj jeho rodiny dávajú záruku jeho riadneho správania v prípade uloženia podmieneného trestu odňatia slobody. Vzhľadom na uvedené skutočnosti má za to, že sú splnené podmienky pre mimoriadne zníženie trestu v zmysle ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona a uloženie trestu odňatia slobody v trvaní 3 rokov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu 5 rokov. Vo vzťahu k ochrannému liečeniu ústavnou formou vôľu absolvovať toto liečenie prezentoval aj samotný obvinený, teda v tejto časti je odôvodnené uložiť toto liečenie, a aj v prípade jeho neuloženia má obvinený vôľu sa tomuto liečeniu podrobiť dobrovoľne.

Na základe uvedeného navrhuje, aby Krajský súd v Trnave zrušil napadnutý rozsudok Okresného súdu Galanta v rozsahu výroku o treste, a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku uložil obvinenému trest odňatia slobody v trvaní do 3 rokov, a jeho výkon podmienenčne odložil na primeranú skúšobnú dobu. Podľa § 315 Trestného poriadku o odvolaní proti rozsudku okresného súdu rozhoduje krajský súd. O odvolaní proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu rozhoduje najvyšší súd.

Podľa § 316 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku:

1) Odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

3) Odvolací súd zruší napadnutý rozsudok a vec vráti súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, ak zistí, že

a) súd rozhodol v nezákonnom zložení,

b) obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo

c) hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd podľa § 315 Trestného poriadku preskúmal napadnutý rozsudok v zmysle § 316 Trestného poriadku a zistil, že nie je dôvod na zamietnutie odvolania v zmysle § 316 ods. 1 Trestného poriadku, ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Trestného poriadku. Odvolanie podal obžalovaný ako oprávnená osoba, v zákonnej lehote a proti výroku o treste, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku odvolací súd preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť rozhodnutia v rozsahu, v ktorom podal obžalovaný odvolanie a zistil nasledovné.

Tak ako už je vyššie uvedené, odvolanie obžalovaného smeruje proti výroku o treste a je postavené na argumentácii nesprávneho použitia ustanovení o poľahčujúcich okolnostiach, nesprávneho citovania zákonných ustanovení pri ukladaní trestu a nesprávneho výkladu ustanovenia § 34 Trestného zákona (pri nepoužití ustanovenia § 39 ods. 1 o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody).

K jednotlivým odvolacím dôvodom tunajší súd uvádza nasledovné.

Pokiaľ ide o zistenie poľahčujúcich okolností v zmysle ustanovení § 36 Trestného zákona, tieto zistil prvostupňový súd správne. Obžalovanému nebolo možné priznať poľahčujúcu okolnosť podľa ustanovenia § 36 písmena j) Trestného zákona, teda, že viedol pred spáchaním trestného činu riadny život, keď z evidencie priestupkov vyplýva, že v priebehu posledných piatich rokov bol 10 krát uznaný za vineného zo spáchania priestupkov a to tak priestupkov proti majetku, ako aj priestupkov na úseku cestnej dopravy a priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu. Takéto správanie sa obžalovaného nemožno nijakým spôsobom vyhodnotiť tak, že by viedol riadny život.

Rovnako ani skutočnosť, že okresný súd vo výroku o treste citoval ustanovenie § 208 ods. 3 Trestného zákona, nie je pochybením. Námietka uvádzaná obžalovaným, ktorá sa týka súčasného použitia § 208 ods. 1 a príslušného písmena, t. j. a) až e) a odseku 3 tohto paragrafu, má relevanciu vo vzťahu k výroku o vine, nie k výroku o treste. Ustanovenie § 208 ods. 3 Trestného zákona vymedzuje trestnú sadzbu, v rámci ktorej, po príslušnej úprave podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona, má byť trestu ukladaný. Pokiaľ teda okresný súd ukladal obžalovanému trest podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona, s použitím príslušných ustanovení § 36 a 38 Trestného zákona, postupoval v súlade so zákonom.

Požiadavka mimoriadneho zníženia trestu pre obžalovaného podľa ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona, bola obhajobou uplatňovaná už v konaní pred prvostupňovým súdom, pričom tento sa s uvedenou otázkou v odôvodnení napadnutého rozsudku aj vysporiadal. Aj podľa názoru odvolacieho súdu sú skutočnosti, na ktoré poukázal v odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd relevantné a neumožňujú použiť ustanovenie o mimoriadnom znížení trestu odňatia slobody. Možno teda zopakovať, že ide najmä o dĺžku obdobia, po ktoré bola páchaná trestná činnosť, široký okruh poškodených osôb trestnou činnosťou a závažné následky, ktoré táto trestná činnosť spôsobila. Obžalovaný svojim konaním, za ktoré bol uznaný vinným naplnil hneď 2 zákonné znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty § 208 ods. 3 Trestného zákona. Aj odvolací súd zdôrazňuje, že dôležitou skutočnosťou, ktorá ovplyvňovala správanie sa obžalovaného, bola jeho závislosť na návykových látkach, o ktorej obžalovaný vedel, no počas obdobia, v ktorom páchal trestnú činnosť, odmietol sa podrobiť protitoxikomanickému liečeniu. Odvolací súd preto nie je presvedčený, že aktuálny postoj obžalovaného k jeho trestnej činnosti, je úprimný a pevný a je do značnej miery ovplyvnený tým, že obžalovaný si vykonáva väzbu a je vo vynútenej abstinencii.

Pokiaľ ide o podmienky na mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona, v zmysle ustálenej judikatúry, tieto musia existovať buď v podobe mimoriadnych okolností prípadu alebo pomerov

páchateľa. Mimoriadne okolnosti prípadu vo svojej podstate vyžadujú, aby išlo o také okolnosti, ktoré sa pri posudzovanej trestnej činnosti bežne nevyskytujú alebo len v ojedinelých prípadoch. Odvolací súd konštatuje, že žiadne z okolností, na ktorej odvolateľ poukazuje vo svojom odvolaní nemožno hodnotiť ako mimoriadne z pohľadu ich výskytu v obdobných prípadoch. Rovnako odvolací súd nezistil ani žiadne pomery páchatel'a, ktoré by bezprostredne súviseli s osobou páchatel'a a nesúviseli by s trestnou činnosťou a ktoré by umožňovali použitie ustanovenia § 39 ods. 1 Trestného zákona. Riešenie vzťahov medzi obžalovaným a poškodenými osobami je vecou dlhodobej práce zo strany tak obžalovaného ako aj poškodených, ale najmä odbornej pomoci štátnych orgánov, ktoré by sa tiež mali podieľať na resocializácii obžalovaného. Samotná skutočnosť, že postoj poškodených osôb voči obžalovanému je ústretový, nedáva záruku jeho skutočnej nápravy. V neposlednom rade je potrebné zdôrazniť aj účel takzvanej generálnej prevencie, ktorú vo svojom rozsudku zdôraznil už prvostupňový súd. Uloženie podmieneného trestu odňatia slobody za tak závažnú trestnú činnosť, by v podstate negovalo naplnenie účelu takzvanej generálnej prevencie.

Všetky vyššie uvedené zistenia a závery viedli odvolací súd k rozhodnutiu, že odvolanie obžalovaného je nedôvodné a preto ho zamietol podľa § 319 Trestného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.